

*Електронний журнал «Державне управління: удосконалення та розвиток» включено до переліку наукових фахових видань України з державного управління (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 1643 від 28.12.2019).
Спеціальність – 281.
Державне управління: удосконалення та розвиток. 2025. № 11.*

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2156.2025.11.6>

УДК 351.72

Н. В. Бондарчук,

*д. держ. упр., професор, завідувач кафедри менеджменту,
публічного управління та адміністрування,*

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0418-5239>

М. А. Іванова,

магістр, Дніпровський державний аграрно-економічний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-1719-4706>

СИСТЕМА ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ УКРАЇНИ: ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА АНТИКОРУПЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ

N. Bondarchuk,

*Doctor of Public Administration, Professor, Head of the Department of
Management and Public Administration,*

Dnipro State Agrarian and Economic University

M. Ivanova,

Master's Student, Dnipro State Agrarian and Economic University

PUBLIC PROCUREMENT SYSTEM OF UKRAINE: THEORETICAL BASIS AND ANTI-CORRUPTION MECHANISMS

Стаття присвячена теоретичному аналізу системи публічних закупівель в Україні, її принципів, функцій і антикорупційних механізмів. Розкрито сутність поняття «публічні закупівлі» як інструменту державного управління, що забезпечує ефективне та раціональне використання бюджетних коштів. Здійснено узагальнення наукових підходів до визначення змісту закупівель, їх економіко-правової природи та ролі у формуванні конкурентного середовища. Визначено законодавчі основи функціонування системи, зокрема Закон України «Про публічні закупівлі» та постанови Кабінету Міністрів України, які регулюють процедури в умовах воєнного стану. Проаналізовано ключові принципи закупівель – добросовісна конкуренція, прозорість, економія, запобігання корупції, недискримінація, а також нові тенденції, пов'язані з екологічністю, інноваційністю та громадським контролем. Особливу увагу приділено функціонуванню електронної системи ProZorro, яка забезпечує відкритість процесів, автоматизацію процедур і підзвітність замовників. Висвітлено позитивні результати реформи 2014–2022 рр., що сприяли зменшенню корупційних проявів і підвищенню ефективності розподілу державних ресурсів. Водночас зазначено актуальні проблеми: часті зміни законодавства, кадровий дефіцит, технічні обмеження та недостатній рівень цифрової грамотності.

Розглянуто антикорупційні механізми, інтегровані у систему публічних закупівель: моніторинг, аудити, громадський контроль, публічність даних і автоматичне виявлення ризиків. Доведено, що ефективна реалізація антикорупційної політики в закупівлях сприяє підвищенню довіри до влади, зміцненню бюджетної дисципліни й економічній стабільності.

У статті окреслено напрями вдосконалення системи, а саме: гармонізацію з нормами ЄС, цифровізацію процедур, професіоналізацію кадрів, підтримку національних виробників і підприємств ветеранів. Зроблено висновок, що публічні закупівлі є одним із ключових індикаторів прозорості держави та важливим чинником сталого розвитку економіки України.

The article is devoted to the theoretical analysis of the public procurement system in Ukraine, its principles, functions and anti-corruption mechanisms. The essence of the concept of “public procurement” as a tool of public administration that ensures the effective and rational use of budget funds is revealed. A generalization of scientific approaches to determining the content of procurement, their economic and legal nature and role in the formation of a competitive environment is carried out. The legislative foundations of the system’s functioning are determined, in particular the Law of Ukraine “On Public Procurement” and the resolutions of the Cabinet of Ministers of Ukraine regulating procedures under martial law. The key principles of procurement are analyzed – fair competition, transparency, economy, prevention of corruption, non-discrimination, as well as new trends related to environmental friendliness, innovation and public control. Particular attention is paid to the functioning of the ProZorro electronic system, which ensures the openness of processes, automation of procedures and accountability of customers. The positive results of the 2014–2022 reform are highlighted, which contributed to the reduction of corruption manifestations and increased efficiency in the allocation of state resources. At the same time, topical problems are noted: frequent changes in legislation, staff shortages, technical limitations, and insufficient digital literacy. Anti-corruption mechanisms integrated into the public procurement system are considered: monitoring, audits, public control, data publicity, and automatic risk identification. It is proven that the effective implementation of anti-corruption policy in procurement contributes to increasing trust in the authorities, strengthening budget discipline, and economic stability.

The article outlines areas for improving the system, namely: harmonization with EU norms, digitalization of procedures, professionalization of personnel, support for national producers and veteran enterprises. It is concluded that public procurement is one of the key indicators of state transparency and an important factor in the sustainable development of the Ukrainian economy.

***Ключові слова:** публічне управління, публічні закупівлі, ProZorro, антикорупційна політика, прозорість, конкурентне середовище, корупційні ризики.*

***Keywords:** public administration, public procurement, ProZorro, anti-corruption policy, transparency, competitive environment, corruption risks.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Проблема функціонування системи публічних закупівель в Україні полягає у необхідності забезпечення ефективного, прозорого та антикорупційного механізму використання бюджетних коштів у контексті динамічних соціально-економічних і політичних викликів. Незважаючи на значні реформи, запровадження електронної системи ProZorro та гармонізацію з міжнародними стандартами, система стикається з такими викликами, як корупційні ризики, недостатня професіоналізація кадрів, нестабільність законодавчого поля та адаптація до умов воєнного стану, що значно ускладнює процес досягнення максимальної економії, конкурентності та ефективності закупівель, що є критично важливим для економічного розвитку та виконання державних функцій.

З наукової точки зору, проблема потребує поглибленого дослідження теоретичних засад публічних закупівель, зокрема їх принципів, функцій та впливу на економіку, а також розробки моделей для оцінки ефективності процедур і антикорупційних механізмів. З практичної перспективи, вирішення цих питань має значення для удосконалення державного управління, забезпечення раціонального використання ресурсів, підтримки національних виробників і виконання стратегічних завдань, таких як інтеграція до ЄС та відновлення країни в умовах воєнного стану. Таким чином, дослідження системи публічних закупівель є актуальним для забезпечення прозорості, економічної стабільності та виконання державних і суспільних потреб.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Система публічних закупівель в Україні є предметом активного вивчення як у вітчизняній, так і в міжнародній науковій літературі, що відображає її значення для економічного розвитку, державного управління та боротьби з корупцією. Останні дослідження зосереджені на аналізі ефективності реформ, впливу електронної системи ProZorro, адаптації до воєнного стану та гармонізації з міжнародними стандартами. Так питання публічних закупівель досліджувались такими вітчизняними вченими, як: О. Альциванович, І. Влялько, Е. Демський, В. Колотій, З. Максименко, В. П. Мінняло, О. Сидоренко, Н. Суходольська, Я. Петруненко, В. Хомутенко, А. Хомутенко, Я. Цимбаленко, Ю. Фалко та інші.

Основні причини корупційних проявів у сфері публічних закупівель досліджували такі науковці, як А. Г. Гаврилова, Л. Ю. Гальчинський, А. А. Дудар, О. С. Мельников, Г. С. Севостьянова. У своїх працях вони визначили ключові чинники, що сприяють виникненню корупційних ризиків у системі закупівель, серед яких: недосконалість нормативно-правової бази, низький рівень прозорості процедур, недостатня відповідальність посадових осіб, обмежений громадський контроль, а також зловживання при формуванні тендерних вимог.

Проведені дослідження вказують на значний прогрес у реформуванні системи публічних закупівель в Україні, зокрема завдяки ProZorro та адаптації до міжнародних стандартів. Проте залишаються невирішеними проблеми, такі як корупційні ризики, недостатня стандартизація, відтік кадрів і складнощі адаптації до воєнного стану, що потребують подальшого наукового аналізу та практичних рішень.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є комплексне дослідження теоретичних засад функціонування системи публічних закупівель в Україні з акцентом на її принципи, механізми та економічну роль у публічному управлінні

Виклад основного матеріалу дослідження. Система публічних закупівель в Україні є ключовим інструментом публічного управління, що

забезпечує ефективне використання бюджетних коштів, підтримку економічного розвитку та виконання соціальних і стратегічних завдань держави. Теоретичні засади її функціонування охоплюють комплекс принципів, механізмів і процедур, спрямованих на забезпечення прозорості, конкуренції та економії.

Публічні закупівлі визначаються як врегульована законодавством діяльність із придбання товарів, робіт і послуг за державні або муніципальні кошти з метою задоволення потреб публічно-правових утворень, яка включає планування, фінансування, проведення процедур закупівель, укладення договорів і контроль за їх виконанням [1].

У зарубіжній і вітчизняній науці закупівлі за державні кошти визначаються такими термінами, як «тендер», «конкурсні торги», «торги», «закупівля», «державні закупівлі» [2]. Зміст цих понять загалом відображає сутність конкурентного процесу відбору найкращих пропозицій серед потенційних постачальників товарів, робіт або послуг для задоволення потреб державних і муніципальних замовників.

Під тендерними торгами зазвичай розуміють узгоджений змагальний процес між пропозиціями різних учасників, або ж конкурс, що проводиться з метою відбору найвигіднішої пропозиції за критерієм економічної доцільності та ефективності використання бюджетних ресурсів [2].

У зарубіжній літературі для позначення такого роду процедур активно використовується термін «procurement» (англ. *закупівлі*), під яким розуміють сукупність методів, інструментів і процедур, спрямованих на оптимальне задоволення потреб замовника у товарах, роботах чи послугах. При цьому акцент робиться не лише на процесі придбання, але й на плануванні, оцінюванні якості, контролі витрат та забезпеченні прозорості всіх етапів закупівельної діяльності.

У вітчизняній науковій літературі поняття державні закупівлі та «публічні закупівлі» трактуються неоднозначно. Це пов'язано із різними підходами до визначення сутності цих категорій та їх функціонального

призначення. Так, Влялько І. пропонує під «державними закупівлями» розуміти: «закупівлю на конкурентній основі, згідно з визначеними правилами та умовами, товарів, робіт і послуг за державні кошти з метою підтримки життєдіяльності держави на належному рівні» [3].

Сошников А. О. у своїй роботі [4] наголошує на необхідності чіткого визначення понять і принципів публічних закупівель, аналізує закупівлі як інструмент державного управління, що забезпечує виконання соціальних і економічних функцій.

Сидоренко О. розглядає державні закупівлі як «складову механізму державного регулювання» [5].

Петруненко Я. наголошує, що «державна закупівля – це: «ринкова операція, що залишає за ринком процес «прийняття рішень», максимально використовуючи перевагу конкуренції між усіма заінтересованими постачальниками товарів або послуг на ринок» [6].

Альциванович О. В. та Цимбаленко Я. Ю. пропонують під публічними закупівлями розуміти: «сукупність поетапних дій, які складають цілісну, врегульовану законодавством (в Україні – Законом України «Про публічні закупівлі») процедуру, що здійснюється на конкурентній основі, спрямовану на закупівлю за державні кошти та кошти місцевих бюджетів необхідних товарів, робіт і послуг, що пропонуються учасниками процедур, відповідно до потреб замовника (розпорядника коштів), виходячи із умов якості, ціни, кількості, строку поставки товару, надання послуг чи виконання робіт, місця знаходження постачальника, строку дії пропозиції конкурсних торгів та ін., та проводиться з метою реалізації функцій публічної адміністрації, а також включає контроль, нагляд, координацію та моніторинг за проведенням процедур уповноваженими органами» [7].

Правову основу системи публічних закупівель в Україні становить Закон України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 р. № 922-VIII [8], який визначає порядок та процедури проведення закупівель, категорії замовників і

учасників. До замовників належать органи державної влади та місцевого самоврядування, бюджетні установи та суб'єкти природних монополій.

Законом України «Про публічні закупівлі» визначено ключові принципи системи публічних закупівель, які включають в себе добросовісну конкуренцію, максимальну економію, прозорість, запобігання корупції, об'єктивність, пропорційність та недискримінацію учасників [8]. Також додатково можна виділити принципи професіоналізму, екологічності, інноваційності та громадського обговорення, що відображають сучасні тенденції в управлінні закупівлями.

Сучасна практика також виділяє додаткові принципи, які відображають нові тенденції розвитку сфери публічних закупівель: професіоналізм, екологічність, інноваційність та громадське обговорення. Вони розширюють рамки класичного підходу до закупівель, формуючи стратегію сталого розвитку у системі публічного управління.

Узагальнюючи наведене, можна зробити висновок, що система публічних закупівель є складним економіко-правовим управлінським механізмом, який забезпечує ефективне використання державних ресурсів, сприяє розвитку конкурентного середовища та виконує функції державного регулювання в економічній системі.

Існує декілька типів процедур закупівель, серед них – відкриті торги, відкриті торги з особливостями, переговорна процедура та закупівля без використання електронної системи закупівель.

Очікувана вартість закупівлі визначається шляхом аналізу ринкових цін, індексації та використання нормативів. Електронна система ProZorro, запроваджена у 2016 році, стала ключовим інструментом забезпечення прозорості та громадського контролю. Вона дозволяє проводити закупівлі онлайн, оприлюднювати всі етапи процесу та залучати широкий спектр учасників. За даними досліджень, ProZorro заощадила мільярди гривень бюджетних коштів і отримала міжнародне визнання за інноваційність.

Суходольська Н. А. у своїй науковій статті [10] аналізує роль ProZorro як інноваційний інструмент, що отримав міжнародне визнання за прозорість і ефективність. Автор підкреслює, що система дозволила заощадити мільярди гривень, проте вказує на виклики, пов'язані з недостатньою цифровою грамотністю замовників та учасників, при цьому пропонує розширення автоматизованих інструментів для виявлення порушень.

У період воєнного стану система адаптувалася через Постанову Кабінетів Міністрів України від 12.10.2022 р. № 1178, яка спростила процедури для потреб оборони, соціального забезпечення та критичної інфраструктури. Водночас контроль за закупівлями здійснюється Державною аудиторською службою України (ДАСУ) через моніторинг, перевірки та ревізії, що виявляють порушення, як-от завищення цін, змови тощо [9].

Публічні закупівлі відіграють значну роль в економіці України, становлячи близько 20% ВВП. За даними досліджень, обсяг закупівель зріс із 107 трлн. грн. у 2015 році до 484 трлн. грн. у 2022 році [11], що свідчить про зростання їх значення для економіки. Річні плани закупівель формуються на основі бюджетних кошторисів і оприлюднюються в ProZorro, що сприяє прозорості. Зміни до договорів дещо обмежені, істотні зміни до договорів перечислені в п.19 Особливостей [9], кожен з підпунктів якого описує причину внесення змін (наприклад, збільшення ціни, не більше ніж на 10% за коливанням цін; пролонгація договору тощо), що забезпечує стабільність виконання договорів.

Економічні ефекти включають в себе економію коштів, стимулювання ринку (шляхом розвитку малого та середнього бізнесу), підтримку національних виробників (через преференції в окремих процедурах), створення нових робочих місць і фінансування соціальних програм.

Публічні закупівлі є однією з найбільш ризикових сфер щодо корупційних проявів, адже вони пов'язані з великими фінансовими потоками, розподілом державних ресурсів і владними повноваженнями замовників. Саме

тому антикорупційна спрямованість є ключовим принципом функціонування сучасної системи закупівель.

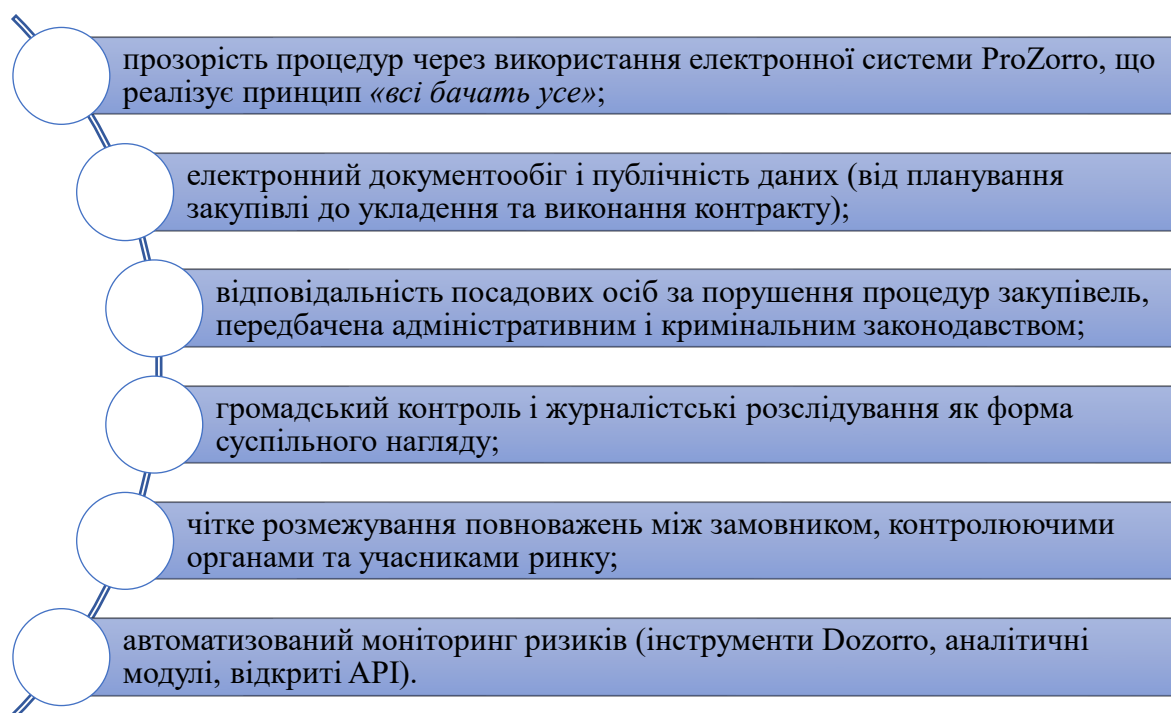
Враховуючи високий рівень ризиків та значення публічних закупівель для забезпечення ефективного управління державними ресурсами, постала об'єктивна потреба у комплексному реформуванні цієї сфери. Реформування системи публічних закупівель розпочалося у 2014-2015 рр. із переходом від корупційно вразливих «державних закупівель» до сучасної моделі «публічних закупівель». Ключовим етапом стало провадження ProZorro, що зменшило корупційні ризики та підвищило довіру до системи. У воєнний період (з 2022 року) акцент змістився на спрощення процедур і пріоритетність оборонних і соціальних потреб. Гармонізація з директивами ЄС стала стратегічним завданням у контексті євроінтеграції.

Серед основних викликів можна виділити корупційні ризики (змови між учасниками, завищення цін, непрозорий вибір переможців), динамічність законодавства (адже часті зміни ускладнюють роботу замовників), кадровий дефіцит (нестача кваліфікованих фахівців через відтік кадрів у воєнний період) та технічні проблеми (недостатня цифрова грамотність і доступ до ProZorro в окремих регіонах). Корупційні ризики мають системний характер і проявляються не лише на етапі вибору постачальника, але й у процесі формування тендерних вимог, оцінювання пропозицій, укладання та виконання контрактів. Тому антикорупційна політика має бути інтегрована у всі стадії закупівельного циклу. Основними антикорупційними механізмами, які закладені у функціонування системи публічних закупівель України є наступні (рис.1).

Антикорупційна політика держави безпосередньо впливає на ефективність закупівельної системи. Вона забезпечує:

- формування культури доброчесності серед службовців та учасників ринку;
- зменшення корупційних ризиків на етапах планування, тендеру та виконання контрактів;

- посилення довіри міжнародних партнерів і донорів до української системи управління державними коштами;
- підвищення ефективності бюджетної політики за рахунок прозорого розподілу фінансів.

Рис. 1. Антикорупційні механізми, які закладені у функціонування системи публічних закупівель України

Таким чином, публічні закупівлі в умовах антикорупційних реформ виступають індикатором рівня прозорості влади та інструментом підзвітності держави суспільству.

Вважаємо, що подальший розвиток системи публічних закупівель має ґрунтуватись на принципах ефективності, доброчесності, інноваційності та відкритості. Зважаючи на сучасні виклики – воєнний стан, динамічні зміни законодавства, кадровий дефіцит і необхідність гармонізації з європейськими нормами - доцільно виокремити наступні напрями удосконалення.

По-перше, слід розширити функціонал електронної системи ProZorro шляхом впровадження модулів автоматичного виявлення ризиків, алгоритмів

перевірки підозрілих торгів і системи попередження можливих порушень, що дозволить мінімізувати людський фактор та підвищити рівень об'єктивності в ухваленні рішень.

По-друге, доцільно постійно підвищувати професійну компетентність учасників закупівель. Так, вважаємо, що слід створити єдину національну платформу для підготовки та сертифікації фахівців з публічних закупівель, що забезпечить їх постійне навчання, обмін практиками, ознайомлення з європейським досвідом і новими технологічними рішеннями.

Варто також приділити увагу удосконаленню механізму моніторингу закупівель шляхом розширення повноважень Державної аудиторської служби, запровадження незалежного громадського моніторингу й посилення відповідальності за порушення законодавства. Особливої уваги потребує аналіз типових схем зловживань, створення єдиної бази ризикових постачальників і публічне висвітлення результатів перевірок.

Серед перспектив вдосконалення системи публічних закупівель можна виділити:

1. гармонізація з ЄС, а саме адаптація до європейських стандартів для підвищення конкурентоспроможності;
2. цифровізація шляхом впровадження автоматичних індикаторів ризиків і вдосконалення системи ProZorro;
3. професіоналізація, а саме навчання замовників і учасників для підвищення якості процедур;
4. антикорупційні заходи – посилення моніторингу та відповідальності за порушення;
5. підтримка ветеранів шляхом надання преференцій підприємствам, що працевлаштовують ветеранів.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Отже, система публічних закупівель в Україні базується на чітких теоретичних засадах, що поєднують принципи прозорості, конкуренції та економії. Завдяки реформам і впровадженню ProZorro вона стала

ефективним інструментом державного управління, однак потребує подальшого вдосконалення для подолання корупційних ризиків, адаптації до воєнних умов і євроінтеграційних вимог. Розвиток системи сприятиме економічній стабільності та виконанню стратегічних завдань держави.

Література

1. Що таке публічна закупівля. Освітня платформа у сфері публічних (державних) закупівель. ТНДР URL: <https://tndr.com.ua/article/shho-take-publichna-zakupivlya/> (дата звернення 29.10.2025).

2. Науменко С. М. Система тендерних закупівель: теоретико-методологічні підходи до дефініції і класифікації. Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. 2014. Вип. 1. С. 242-247.

3. Влялько І. В. Правове регулювання державних закупівель в ЄС: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11 – міжнародне право / І. В. Влялько. Київ, 2009. 219 с.

4. Сошников А. О. Теоретичні засади здійснення публічних закупівель/ Часопис Київського університету права. 2015. № 3. С. 221-226 URL: http://jnas.nbuv.gov.ua/j-pdf/Chkup_2015_3_53.pdf (дата звернення 28.10.2025).

5. Сидоренко О. А. Державна політика регулювання ринку зерна в Україні та наслідки її впровадження. Вісник Донецького національного університету. 2011. Т. 2. С. 88-91

6. Петруненко Я. В. Господарсько-правові основи державних закупівель в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 – господарське право; господарсько-процесуальне право / Я. В. Петруненко. – Одеса, 2013. – 215 с

7. Альциванович О. В., Цимбаленко Я. Ю. Теоретико-категоріальний аналіз поняття публічних закупівель та корупційних ризиків при їх здійсненні в Україні. Аспекти публічного управління. 2018. Т. 6. № 9. С.92-103 DOI: 10.15421/151858 (дата звернення 01.11.2025).

8. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text> (дата звернення 01.11.2025).

9. Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України “Про публічні закупівлі”, на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування: Постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 № 1178 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1178-2022-%D0%BF/ed20250927#Text> (дата звернення 01.11.2025).

10. Суходольська Н. А. Загальна характеристика системи публічних закупівель товарів, робіт і послуг в Україні. Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. 2022. Вип. 33. С.28-34. DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.66422834>. (дата звернення 28.10.2025).

11. Хомутенко В. П., Хомутенко А. В. Публічні закупівлі в Україні: правові та економічні засади. Modern paradigm of public and private law amidst sustainable development. 2023. Vol. 2 С. 311-350 DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-331-6-333>. (дата звернення 28.10.2025).

Referenses

1. Educational platform in the field of public (state) procurement. TNDR. (2025) “What is a public procurement”, available at: <https://tndr.com.ua/article/shho-take-publicchna-zakupivlya/> (Accessed 29 October 2025).

2. Naumenko, S. M. (2014). “Tender procurement system: Theoretical and methodological approaches to definition and classification”, *Teoretychni i praktychni aspekty ekonomiky ta intelektual'noyi vlasnosti*, vol. 1, pp. 242–247.

3. Vlialko, I. V. (2009). “Legal regulation of public procurement in the EU”, Abstract of PhD dissertation, Kyiv, Ukraine.

4. Soshnykov, A. O. (2015). “Theoretical principles of public procurement”, *Chasopys Kyyivs'koho universytetu prava*, Vol.3, pp. 221–226, available at: http://jnas.nbu.gov.ua/j-pdf/Chkup_2015_3_53.pdf (Accessed 28 October 2025).

5. Sydorenko, O. A. (2011). "State policy of grain market regulation in Ukraine and its consequences", *Visnyk Donets'koho natsional'noho universytetu*, Vol. 2, pp. 88–91.
6. Petrunenko, Ya. V. (2013). "Economic and legal foundations of public procurement in Ukraine", Abstract of PhD dissertation, Odesa, Ukraine.
7. Altsyvanovych, O. V., & Tsymbalenko, Ya. Yu. (2018). "Theoretical and categorical analysis of the concept of public procurement and corruption risks in their implementation in Ukraine", *Aspekty publichnoho upravlinnya*, Vol. 6(9), pp. 92–103. <https://doi.org/10.15421/151858>.
8. The Verkhovna Rada of Ukraine (2015). The Law of Ukraine "On public procurement", Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text> (Accessed 01 November 2025).
9. Cabinet of Ministers of Ukraine (2022). Resolution «On specific features of public procurement during martial law», available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1178-2022-%D0%BF/ed20250927#Text> (Accessed 01 November 2025).
10. Sukhodolska, N. A. (2022). "General characteristics of the public procurement system of goods, works and services in Ukraine", *Naukovi zapysky L'vivs'koho universytetu biznesu ta prava.*, Vol. 33, pp. 28–34. <https://doi.org/10.5281/zenodo.66422834>.
11. Khomutenko, V. P., & Khomutenko, A. V. (2023). "Public procurement in Ukraine: Legal and economic principles", *In Modern paradigm of public and private law amidst sustainable development* Vol. 2, pp. 311–350. <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-331-6-333>.

Стаття надійшла до редакції 03.11.2025 р.